

INNOVATIE

IEDEREEN TEVREDEN

Meer werk verzetten zonder harder te werken? TNO Arbeid geeft werkgevers adviezen over hoe ze slimmer kunnen produceren

De Nederlandse werknemer moet productiever worden, vinden politici en economen. Als hij niet méér waar voor zijn geld levert, gaat dat ten koste van de internationale concurrentiepositie. De zweep erover dus? In sommige bedrijven is voor die aanpak gekozen. Met alle gevolgen van dien: meer zieken en arbeidsongeschikten. Er zijn intelligentere manieren om de productiviteit te verhogen, weten ze bij de afdeling Organisatorische Innovatie van TNO Arbeid.

Zo adviseerde consultant Fietje Vaas een bouwbedrijf dat bezig was een historisch pand te renoveren. 'Het viel mij op dat er langs de oostkant werd gewerkt, terwijl aan de westkant het bouw materiaal werd gelost,' zegt Vaas. Haar advies was simpel: 'Los het materiaal aan de oostkant. Dan hoeven mensen niet met stenen en zand over 50 meter van west naar oost te kruien.' Volgens Vaas staat dit advies niet op zichzelf. 'In de bouw worden materialen vaak gelost op plekken waar niet gewerkt wordt. Het is zo'n ingesleten gewoonte dat er een buitenstaander voor nodig is om het op te merken.'

Hilarisch is het verhaal van de vier veegploegen in een grote stad. Het management van de reinigingsdienst had TNO Arbeid gevraagd een oplossing te zoeken voor het hoge ziekteverzuim van de vegende mannen. Zelf kwam de leiding daar niet uit. Regelmatig gebeurde het dat een veegploeg niet kon uitrukken doordat één of twee mannen verstek lieten gaan. Dit leidde ertoe dat een volgende veegploeg extra hard

Slecht management, meer troep

moest werken om de straten schoon te krijgen. Wat weer tot gevolg had dat mensen ziek werden. Toch was ook hier de oplossing simpel. Vaas adviseerde om de vier veegploegen samen te

voegen, want: 'Eén ploeg van zestien man heeft een grotere kritische massa dan vier ploegen van elk vier man. Er zijn bij het vegen vier taken die moeten worden vervuld.'

Het management schoot in een acute stress toen het ervan hoorde. Immers, ploegen samenvoegen betekent: minder managers. 'Om iedere voormalige manager een eigen groep te geven, hadden ze een wijk in vieren gedeeld waardoor ze ieder een groepje overhielden.' Aan de instandhouding van de management-koninkrijkes bleek zwaarder te worden getild dan aan het schoonhouden van de straten en de gezondheid van de vegers.

Meestal wordt beter geluisterd naar de adviezen van TNO Arbeid. Een busbedrijf wilde de

chauffeurs 80 procent van hun werktijd achter het stuur hebben, in plaats van de 60 procent die tot dan toe gebruik was. De rest van de dag zaten ze te wachten en dronken ze koffie. De chauffeurs lagen dwars, omdat dit in hun ogen de werkdruk zou verhogen. Vaas vond de oplossing in een verbreding van hun takenpakket. 'Ik raadde aan om de chauffeurs te betrekken bij bureauwerk, zoals het plannen van buslijnen en het regelen van personeel. Het probleem van de chauffeurs was namelijk niet dat ze niet wilden werken – wachten is op den duur ook erg vervelend –, maar dat ze niet langer achter het stuur in het drukke verkeer wilden zitten.'

Uit onderzoek van TNO Arbeid blijkt dat veel productiviteitswinst is te boeken met telewerken, onder meer door besparing van reistijd. Een waarschuwing is hier gepast. 'Telewerkers vergeten vaak pauzes te nemen en werken aan één stuk door,' zegt Vaas. Om de werkdruk niet te hoog te laten oplopen, moet de leidinggevende goede afspraken met ze maken. *Eric van de Beek*

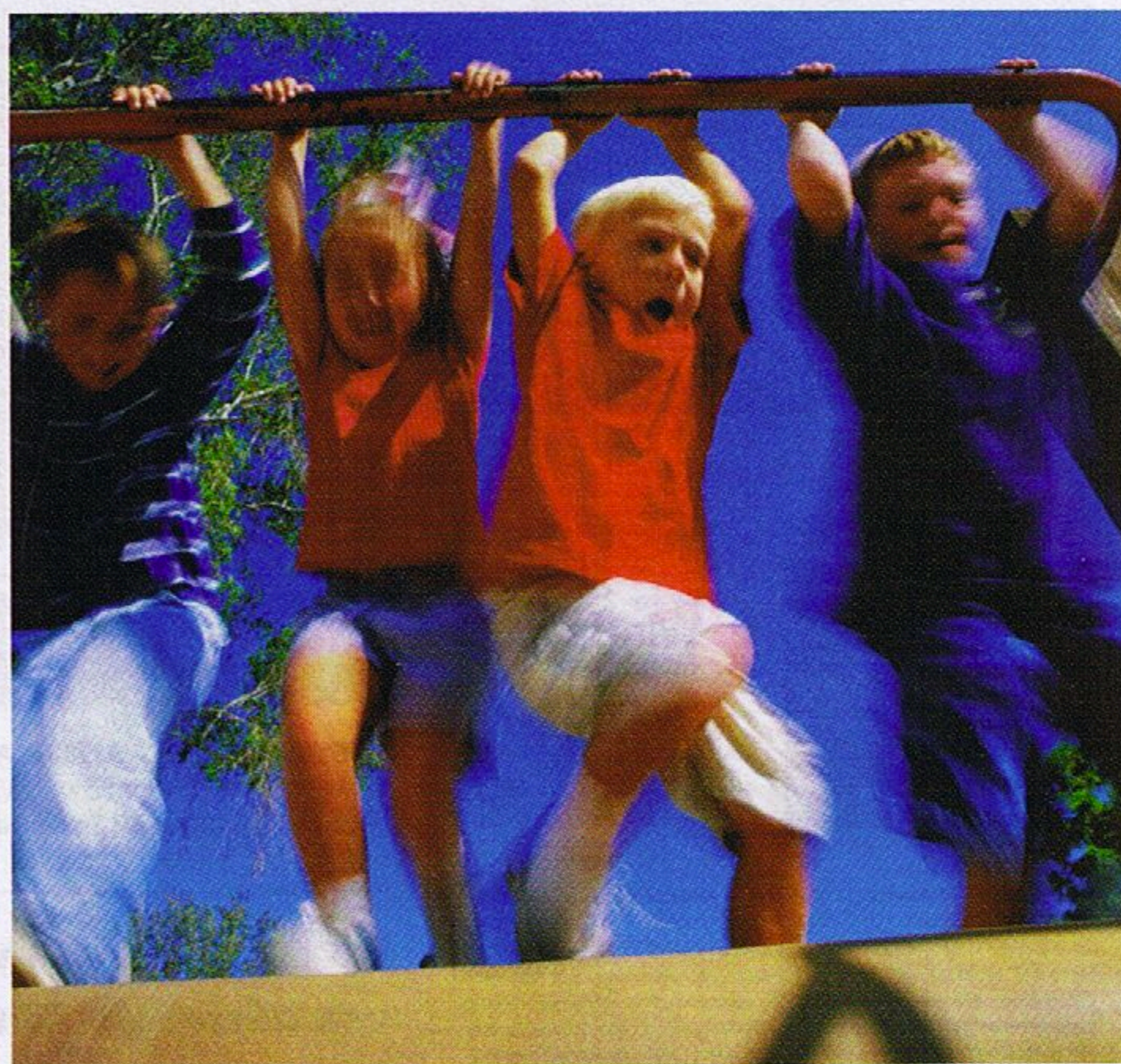
KINDEROPVANG

Vrijnemen hoeft niet meer

Werknemers willen best doorwerken tijdens de schoolvakanties van hun kinderen. Sommige werkgevers stellen daar graag iets tegenover

Werkende ouders moeten zich soms in allerlei bochten wringen om opvang en vermaak te regelen voor hun kroost tijdens de schoolvakanties. De vakanties duren langer dan de ouders verlof kunnen nemen en de gebruikelijke kinderopvang blijkt niet altijd toereikend.

Hier en daar bieden werkgevers daarom de helpende hand, niet in de laatste plaats om personeel aan het werk te houden en het ziekteverzuim te drukken. Zo kunnen medewerkers van Stichting Regionaal Kruiswerk Mark en Maas sinds kort gebruikmaken van een uitgebreid servicepakket. Vanwege de vele medewerkers met schoolgaande kinderen (90 procent van het personeel is vrouw) was inroostering tijdens de schoolvakanties

Terwijl zij vakantie vieren, kunnen de ouders gewoon blijven werken

